

**Személy,- és vagyonvédelmi szócikkek
értelmező gyűjteménye**

Készítette: dr. univ. Beregnyei József

Lektorálta:

2014

Szentendre

Bevezető és magyarázat

Ez a szócikk értelmező gyűjtemény nem a magánbiztonsághoz kapcsolódó szakkifejezések teljes körét, hanem csak a Személy- és vagyonőr szakképesítéshez közvetlenül köthető készletet tartalmazza. (Bár kiinduló alapja lehetne, egy ún. Magánbiztonsági kislexikonnak.)

Minden szakkifejezés értelmezésére az előbb leírt mondat tartalma szemszögéből került meghatározásra, amit kérek a felhasználásnál tudomásul venni.

Az összeállított segédlet célja kettős. Egyrészt segítséget adjon a tanulók számára a vonatkozó tananyag jobb megértéséhez, az ide tartozó szakkifejezések értelmezéséhez, másrészt pedig titkolt célja az oktatást végző személyek gondolatainak valamiféle közelítése egymáshoz, lehetőség szerinti egységesítése e fogalmakat illetve értelmezésüket illetően.

E gyűjtemény bizonyos jeleket, sajátos rövidítést is alkalmaz. Ezek lényege;

Az egyes címszavak után, illetve a leírt magyarázat közben alkalmazott nyíl →, majd az ezt követő *dőlt betűkkel* szedett kifejezés utalást jelent, azaz az ilyen betűkkel szedett szó a megfelelő résznél önálló címszóként is szerepel.

A címszó ismétlését a szövegben a tilde (~) jel helyettesíti, amihez közvetlenül illeszkedhet az todalék is.

Előfordulhat adott szócikknél egynél többféle értelmezés is, ilyenkor e jelöléssel találkozunk:

(1) (2)

Amennyiben valamire hivatkozok, utalok, akkor ezt találja: lsd

 megjegyzés adott részhez

JÓ BÖNGÉSZÉST, ÉRTELMEZÉSEKET, VITÁKAT ÉS SIKERES TANULÁST KÍVÁNOK!

a Kidolgozó

„A, Á”

Adatbiztonság

A különféle adatok jogosulatlan megszerzése, feldolgozása, kezelése, megváltoztatása és megsemmisítése elleni szervezési, technikai megoldások, eljárási szabályok összessége, az adatkezelés azon állapota, amelyben a kockázati tényezők – ezáltal a fenyegetettség– a szervezési, műszaki megoldások és intézkedések következtében minimalizáltak.

Adatvédelem

Az erre hivatott személyek által foganatosított mindazon tevékenységek és rendszabályok összessége, ellenőrzési rendszere, amelyeknek célja, az →adatbiztonság adott helyen történő megteremtése, folyamatos fenntartása, az adat-ok jogosulatlan megismerésének megakadályozása.

■ *Ebben a tevékenységi körben nyilvánvaló, hogy a védelem alanyáról vagy tárgyáról bizalmas, belső információk jutnak a tevékenységet végző vállalkozás tudomására már a szerződés megkötésekor, de a tevékenység folyamatában is, ezért alapvető az adatok védelmét biztosítani.*

Arányosság elve

(1) Arra vonatkozó fontos kritérium, hogy a jogszabályban rögzített intézkedés által okozott joghátrány arányos-e az elérni kívánt céllal.

(2) Arra való törekvés, hogy a szolgálati fellépés, intézkedés, eszköz alkalmazása, ne okozzon aránytalanul nagyobb sérelmet, mint aminek a megelőzésre, elhárítására törekedett.

(3) A szükségesség elvével együtt egyensúlyt hivatott teremteni, a végrehajtandó intézkedés típusa, ennek során alkalmazandó eszközök és az elérni kívánt **cél** között.

■ *Minden intézkedésnek, fellépésnek, valamilyen támadáselhárító eszköz alkalmazásának mindég arányban kell lennie az ezzel elérni kívánt céllal!*

Az érték, kár, vagyoni hátrány mértéke

Olyan bizonyos villán belüli értékhez kötött meghatározás, mely befolyásolja az adott cselekmény megítélését, büntetési tételét. Az írás készítése során ezek konkrét megnevezései a következők;

- ötvenezer-egy és ötszázezer forint között kisebb,
- ötszázezer-egy és ötmillió forint között nagyobb,
- ötmillió-egy és ötvenmillió forint között jelentős,
- ötvenmillió-egy és ötszázmillió forint között különösen nagy,
- ötszázmillió forint felett különösen jelentős.)

■ *Ennek a cselekmény behatárolásánál. illetve a személy- és vagyonőr jelentése megírásánál lehet jelentősége.*

Állapotjelzés

A távfelügyeletre bekötött behatolás jelző rendszer jelzése a hálózati feszültség kimaradásáról, adott esetben az akkumulátor merüléséről.

Ilyenkor az ügyeletnek értesítenie kell az ügyfelet!

Áruvédelmi etikett (címke)

A védett tárgyra nyíltan, vagy burkoltan elhelyezett olyan kemény,- vagy lágy címke, melynek rendeltetése adott termék eltulajdonítására történő figyelemfelhívást kiváltó információforrás, jeladó.

Áruvédelmi kapu

A komplett áruvédelmi rendszer egyik elemét adó, általában a pénztár vonalában elhelyezett olyan érzékelő és riasztó jelet adó készülék, melynek aktivizálása, az adott vonalon áthaladó a deaktivátorral nem hatástalanított etikett (címke) jelének érzékelésére következik be.

„B”

Behatolás jelző rendszer

A védendő objektumban az illetéktelenek bejutásának jelzésére, az elkövető elriasztására, helyi és/vagy távjelzés adására alkalmas vagyon,- és személyvédelmi rendszer megnevezése.

Be/kiléptetés

A személyek és járművek, azok rakományai, meghatározott szabályok szerinti mozgásának engedélyezése, vagy tiltása a személy- és vagyonőr által.

Beléptető rendszer

Olyan komplex elektromechanikai-informatikai rendszer, amely telepített ellenőrző pontok segítségével lehetővé teszi objektumokban történő személy-és járműmozgások hely-, idő- és irány szerinti engedélyezését vagy tiltását, az események nyilvántartását, visszakeresését.

➤ *A ~a szerkezeti elemeken túl tartalmazza azokat az intézkedéseket és apparátusokat melyek az üzemeltetéshez és a beléptetés felügyeletéhez szükségesek.*

Betörésjelző rendszer

Vagyonvédelmi célból ingatlanon telepített, az illetéktelen behatolását elektronikusan vagy más módon (jellel, fénnel, illetve hangjelzéssel) jelző műszaki megoldás.

Befolyásoló tényező

Minden olyan a személy,- és vagyonőr-re, az intézkedés alá vont személyre, valamint az intézkedés helyszínének, környezetének jellemzőire vonatkozó tények összessége, melyet azért kell mérlegelni, mert ez hatással lehet az adott feladat végrehajtására, adott intézkedés realizálására.

➤ *Ezek tehát személyi,- és környezeti jellegűek lehetnek.*

Birtok

Olyan ténybeli kapcsolat egy személy és valamely dolog között, amelynél fogva az a dolgot uralma alatt tartja, és tetszés szerint fizikai befolyást gyakorolhat rá.

— Például az ingó a kezei között van, az ingatlant megnöveli, vagy az épületben lakik, használja. De tudni kell, hogy $a \sim$ és $a \rightarrow$ tulajdon nem azonos jogintézmény, bár látszólag sok azonos jellemvonással rendelkeznek. lsd $\rightarrow$ tulajdon magyarázatot.

Birtokos

Aki a dolgot magához veszi, a birtokot megszerzi, vagy akinek más módon a birtok hatalmába kerül, illetve van és ezt az állapotot akarta is.

Bizonyíték

Az a tény, dolog, adat, illetve körülmény, mely az igazság kiderítésére, valamely állítás igazolására, cáfolására vagy egy esetleg több vitatott tény (állítás) tisztázására, eldöntésére, a büntetőeljárás támogatására, a büntetőjogi felelősség megállapítására illetve kizárására szolgál.

Bizonyosság

Kétségen felüli állapot, meggyőződés, hiteles, fontos okokra támaszkodással.

Bizonytalanság

Valaminek, valakinek a bizonytalan volta, jellege.

Biztonság

(1) A fenyegetettség hiánya, a fenyegetés kivédésének elfogadható szintű képessége.

(2) Olyan alapvető egyéni, közösségi érték, olyan állapot vagy helyzet, amelyben a fenyegetések és veszélyek még hallgatólagosan elfogadott, elviselt szinten valósulnak meg.

(3) Az állam és a társadalom érdekeinek, értékeinek, az ország területének és lakosságának külső-belső veszélyektől, fenyegetettségtől mentes állapota, amelynek nagyon sok összetevője létezik.

— A $\sim$ mint a mindennapi emberi lét alapvető szükséglete – ma már nagyon **komplex**, összetett fogalom, melybe nagyon sok tényező beletartozik.

Biztonságdeficit

(1) A biztonság egészének értelmezésekor felmerülő olyan veszélyeztetési, fenyegetési és kockázati szint, amely a rendelkezésre álló lehetőségek adott szintjén nem kompenzálható és a védelmi rendszer korrekciója nélkül annak önregenerációs képessége sem tudja azt ellensúlyozni.

(2) A biztonságosság valamilyen elvárható szintje teljesülésének a hiánya.

— Integrált megközelítésben a rendszer és a környezet viszonyával jellemezhető.

Biztonságdilemma

Olyan minden vonatkozó helyzetben megválaszolásra váró kérdés, gondolat, amelyre adott válasz rámutat a szabadságnak a biztonság érdekében történő korlátozására,- illetve a biztonság szintje és a szabadság foka közötti viszonyrendszer arányaira.

Biztonságosság elve

Az intézkedés, fellépés során annak érvényre juttatása, hogy az ebben érintettek – az intézkedő, az intézkedés alá vont és a helyszínen jelenlévő más személyek - a lehetséges legkisebb mérvű veszélyeztetésnek legyenek kitéve, azaz az intézkedés biztonságosan záruljon le.

Biztonsági intézkedés

Az intézkedések azon része, mely során a személy-, és vagyonőr (de bármely állampolgár is) olyan veszélyhelyzet elhárítását próbálja megvalósítani, mely személy(ek) életét, testi épségét, illetőleg anyagi javait fenyegeti, illetve fenyegetheti.

Biztonságipar

Az egyéni,- közösségi,- nemzeti- és nemzetközi biztonsági igényeket kielégítő, általános és specifikus védelmi célú, vagy azt támogató gazdasági tevékenységeknek helytől, időtől, igényektől függően változó súlyú elemei összessége.

Biztonsági kapu

Különbféle formájú, jellegű és kapacitású olyan speciális eszköz, amelynek rendeltetése az ezen áthaladó személyek illetve csomagjaik átvilágítása, a tiltott tárgyak esetleg az eltulajdonított dolgok felfedése, továbbvitelének megakadályozása.

Biztonsági rendszer

(1) A biztonságra vonatkozó adatoknak, információknak, a biztonsággal kapcsolatos eseményeknek, a végrehajtott ilyen tevékenységeknek, a velük kapcsolatos adatforrásoknak, e szolgáltatás felhasználóinak, illetve a biztonsági rendszert szabályozó normáknak, szabványoknak, eljárásoknak, az irányítás és a végrehajtás alrendszerének szervezett együttese.

(2) A biztonság szavatolását szolgáló rendszerelemek szervezett összessége.

Biztonságszervezés

Olyan tevékenység, melynek során a megrendelő igényéből kiindulva, a kockázati tényezők alapos elemzését követően a biztonsági szakember egy bizonyos helyen, szervezeten belül, a biztonság megteremtése érdekében biztonsági munkafolyamatokat és az ellátásukra hivatott szerveket, elemeket hoz létre, fejleszt, vagy üzemeltet, összehangol, előírja működésük tartalmi és formai rendjét, tevékenységeket és erőforrásokat rendel egymáshoz.

Biztonságszervező

Az a szakember, aki az elvárt és lehetséges biztonsági szint megteremtése, fenntartása érdekében az ezt szolgáló tervező, szervező, irányító munkát végzi a megrendelő által behatárolt helyen és időben..

Biztonságtudatosság

Az a fajta tudat, attitűd, hozzáállás, melynek során adott személy, szervezet jól ismeri a számára fontos értékek viszonyrendszerét, melynek érdekében minden, kapcsolódó esetben aktivitást is felmutat.

 *Nemcsak óhajtja, hanem **tesz** is érte!*

Biztonságvédelem

Minden olyan intézkedések, tevékenységek, eljárások komplex összessége, amelyek valamely veszélytől, bántódástól mentes, stabil, zavartalanságot, kívánatos oltalmat, védettséget hivatott szolgálni.

Bűncselekmény

Az a szándékos - vagy ha a törvény a gondatlanságot is bünteti – gondatlanságból elkövetett cselekmény, mely veszélyes a társadalomra, és amelyre a törvény büntetés kiszabását rendeli.

Bűnsegéd

Az a személy, aki a bűncselekmény elkövetéséhez szándékosan nyújt segítséget.

Bűntett

Az a szándékosan elkövetett →bűncselekmény, amelyre a vonatkozó törvény két évnél súlyosabb büntetés kiszabását rendeli/rendelheti el.

„C, Cs”

Csomag

Mindazon, az érintett személy birtokában lévő, általa fogott vagy testére rögzített, azon viselt olyan tárgy, amely a benne elhelyezett dolgok szállítására, avagy azok szállításának megkönnyítésére szolgál, és amely alkalmas arra, hogy e dolgok a külső szemlélő elől — részben vagy egészben — elfedve maradjanak. (kapcsolata a ruházatátvizsgálással- lásd: ruházat!)

Csomagátvizsgálás

Az a fajta biztonsági intézkedés, melynek során a Személy- és vagyonőr az intézkedés alá vont egyetértésével/közreműködésével meggyőződik arról, hogy adott →csomag nem tartalmaz-e olyat, aminek a ki/bevitele a megrendelő által tilalmazott.

Csomag tartalmának, a járműben elhelyezett dolognak, a szállítmánynak bemutatása

Az intézkedés alá vont személy azon önkéntes jogkövető magatartása, melynek keretében a Személy- és vagyonőr megbizonyosodik arról, hogy a csomagban, a járműben, a szállítmányban elhelyezett, a külső szemlélő elől egyébként rejtett dolgok között nincs olyan, amely az általa megakadályozandó jogsértő cselekményből származik, vagy amelynek a területre történő bevitele tiltott.

Csoportos elkövetés

Abban az esetben beszélhetünk ~-ről, amikor valamilyen jogellenes cselekményt legalább három fő követi el.

„E, É

Elektronikus vagyonvédelmi rendszer

(1) Elektronikus működési elvek alapján felépített olyan jelző,- figyelő,- vagy vezérlő rendszer, amely alkalmas a védendő objektum, illetve ennek területén lezajló események megfigyelésére és szabályozására.

(2) Vagyonvédelmi célból a vállalkezési szerződésben megjelölt ingatlanon telepítendő vagy telepített elektronikus jelző és képi megfigyelőrendszer, ideértve a térfelügyeleti rendszert, az elektronikus beléptető rendszert, a betörésjelző rendszert, a távfelügyeleti rendszert, az adat- és informatikai védelemre irányuló biztonságtechnikai rendszert, továbbá az egyéb, jel és kép továbbítását vagy fény, illetve hang jelzését is lehetővé tevő elektronikus műszaki megoldás.

Elektronikus védelem

A video megfigyelő,- az áruvédelmi,- a tűzjelző,- a csomagátvizsgáló,- a behatolás-jelző,- a távfelügyeleti,- helymeghatározó és a beléptető rendszerek egységei által realizált olyan technikai jellegű védelem, melyhez illetve ezek részeihez elektromosság szükséges.

Elkövető

A tettes, a társ tettes (együtt: tettesek) továbbá a felbujtó és a bűnsegéd (együtt: részesek) összefoglaló megnevezése.

Elvek, követelmények

Rendszerben alapul szolgáló fontos – objektív, egyetemes, tartósan ható, tendencia jelleggel érvényesülő – alapvetés, tétel, elvárás. A Személy,- és vagyonőr szakma gyakorlása során ezek; a szükségesség, jogszerűség, szakszerűség, biztonságosság és az arányosság.

Emberi élet kioltására alkalmas eszköz

Azon eszközök köre – benne minden lőfegyver, robbanóanyag, szűrő,- vágóeszköz –amelyekkel jellegükre tekintettel, lehetőség adódhat az emberölés végrehajtására. (Például; kalapács, balta, fejsze, stb. Kapcsolódása lsd: közbiztonságra különösen veszélyes eszköz.)

Erőszak

Olyan fizikai ráhatás, amely a sértett testének támadó jellegű érintését jelenti.

 Akaratbénító mértékűnek kell lennie!

Erőszakos magatartás

Minden olyan magatartás, viselkedés, megnyilvánulás, mely más személyre, tárgyra, dologra gyakorolt támadó jellegű fizikai ráhatásban nyilvánul meg, abban az esetben is, ha az nem alkalmas testi sérülés, kár okozására.

Etikai szabályok

Adott személyeket, csoportokat, szakmákat érintő közös értékekre, viselkedésekre, megnyilvánulásokra, másokhoz történő viszonyulásra vonatkozó, nem a jog által determinált szabályok, elvárások összessége.

Élőerős védelem

A vagyon,- és életbiztonság megteremtésének/fenntartásának az a módja, amikor ennek realizálása a helyszínrre állandóra telepített, működtetett erővel, vagy távfelügyeleti központon keresztül odaküldött járőrök által valósul meg.

„F, G”

Fegyveres elkövetés

Fegyveresen követi el a bűncselekményt, aki lőfegyvert, robbanóanyagot, robbantószer, robbanóanyag vagy robbantószer felhasználására szolgáló készüléket tart magánál, avagy a bűncselekményt, az előbbiekre hasonlító utánzatával fenyegetve követi el.

Felbújtó

Az a személy, aki valaki mást bizonyos bűncselekmény elkövetésére szándékosan rábír.

Felelős őrző

Az a személy, aki a dolgot más érdekében a nélkül tartja magánál, hogy arra külön jogviszonyból fogva jogosult, - vagy köteles volna. *(A felelős őrző a dolog őrizetéről a jogosult költségére és veszélyére mindaddig köteles gondoskodni, amíg a jogosult azt át nem veszi. A felelős őrző az őrzés időtartama alatt a dolgot általában nem használhatja. Ha a dolgot a tilalom ellenére mégis használja, a jogosulttal szemben minden olyan kárért felel, amely a használattal összefügg.)*

A felelős őrzésre a megbízás nélküli ügyvitel szabályai a mérvadóak!

Nem állami,- közösségi tulajdonban lévő lakások, továbbá az ezekhez tartozó nem lakás céljára szolgáló helyiség, létesítmény, bekerített terület összefoglaló megnevezése.

Felfegyverkezve történő elkövetés

Felfegyverkezve követi el a bűncselekményt, aki az ellenállás leküzdése vagy megakadályozása érdekében az élet kioltására alkalmas eszközt – kivéve lőfegyver - tart magánál.

Fenyegetés

Eltérő rendelkezés hiányában súlyos hátrány kilátásba helyezése, amely alkalmas arra, hogy a megfenyegetettben komoly félelmet keltsen.

Garázdaság

Olyan kihívóan közösségellenes, erőszakos magatartás, amely alkalmas arra, hogy másokban megbotránkozást vagy riadalmat keltsen. *(alap esetben szabálysértés, minősített esetben viszont lehet bűncselekmény is)*

„H”

Hatékony biztonsági rendszer

Adott biztonsági rendszer olyan állapota, amikor annak lehetséges határain belül a veszélyeztetés még elfogadható mértékben kompenzálható.

Helyszínbiztosítás

Adott helyzetre vonatkozó olyan nem egyszerűen csak őrzési jellegű, hanem sokkal inkább többoldalú, aktív feladat, amelynek keretében bizonyos esemény helyszínének megóvására kerül sor, az eseménnyel összefüggő további vizsgálatok elvégzése, a hatósági eljárás sikere érdekében.

■ *A Személy és vagyonőr ez irányú tevékenysége a hatóság helyszínre történő kiérkezéséig, a hatósági helyszíni szemle megkezdéséig a helyszín elváltoztatásának, illetőleg megváltoztatásának megakadályozására szolgál.)*

Hivatalos személy

A köztársasági elnök, az országgyűlési képviselő és a Magyarországon megválasztott európai parlamenti képviselő, az alkotmánybíró, a miniszterelnök, a miniszter, az államtitkár, a közigazgatási államtitkár, a helyettes államtitkár és a kormány megbízott, a bíró, az ügyész és a választott bíró, az alapvető jogok biztosa és helyettese, a közjegyző és a közjegyző-helyettese, az önálló bírósági végrehajtó, az önálló bírósági végrehajtó-helyettes és a végrehajtói kézbesítésre felhatalmazott önálló bírósági végrehajtó jelölt, a helyi önkormányzati és a nemzetiségi önkormányzati képviselő-testület tagja, a Magyar Honvédség állományilletékes parancsnoka, és a hajó vagy a légi jármű parancsnoka, ha a nyomozó hatóságra vonatkozó rendelkezések alkalmazására jogosult, az Alkotmánybíróságnál, a Köztársasági Elnök Hivatalánál, az Országgyűlés Hivatalánál, az Alapvető Jogok Biztosának Hivatalánál, a Magyar Nemzeti Banknál, az Állami Számvevőszéknél, bíróságnál, ügyészségnél, minisztériumnál, autonóm államigazgatási szervnél, kormányhivatalnál, központi hivatalnál, önálló szabályozó szervnél, rendvédelmi szervnél, a Katonai Nemzetbiztonsági Szolgálatnál, az Országgyűlési Őrségnél, fővárosi vagy megyei kormányhivatalnál, önkormányzati igazgatási szervnél, megyei intézményfenntartó központnál vagy köztestületnél közhatalmi feladatot ellátó vagy szolgálatot teljesítő személyek összessége, akinek a tevékenysége a szerv rendeltetészerű működéséhez tartozik.

„I, Í”

Információ

Valamely személyre, ügyre vagy dologra vonatkozó olyan tájékoztatás, felvilágosítás, értesülés, hír, mely a címzettet választásra, döntésre, meghatározott cselekvésre, magatartásra, gondolkodásra készíti.

Információtechnológiai védelem

A komplex biztonság megteremtése, fenntartása érdekében az információkra és ezt továbbító technikai eszközökre, berendezésekre bevezetett rezsimintézkedések, megvalósított fizikai,- mechanikai, elektrotechnikai és minőségbiztosítási résztevékenységek szervezett összessége, illetve eredménye.

Integrált vagyonvédelmi rendszer

A videó megfigyelő-arcfelismerő,- beléptető,- behatolást jelző-riasztó, kártyaleolvasó,- valamint a tűzjelző elemeket, egységeket magába foglaló olyan komplex rendszer, melyet egységes számítógépekkel vezérelnek.

Intézkedés, fellépés

A Személy,- és vagyonőr szolgálati fellépése során realizálandó tevékenységek, megnyilvánulások, eljárások (magatartások) bizonyos köre.

 Ehhez pontosan kell ismerni a Személy- és vagyonőr kötelezettségeit, jogait!

Intézkedéstaktika

Meghatározott cél elérése érdekében kezdeményezett, az adott helyzethez legjobban igazodó szükségszerű magatartások, eljárások, fogások olyan összessége, melyeket a vonatkozó szabályok, előírások betartásával teljesítenek. *(Lsd: elvek – szakszerűség)*

„J”

Jogkövetés

Az állampolgár spontán, automatikus vagy akaratlagos jellegű engedelmisségi kötelezettségének megnyilvánulása. (Izd. további kapcsolódást- önkéntes jogkövetés.)

Jogkövető magatartás

Az egyének, csoportok általi olyan viselkedés, élés, amely teljes mértékben az érvényben lévő szabályoknak való megfelelést mutat.

☛ *Van, akiket ezek betartására figyelmeztetni, nevelni vagy végső esetben kényszeríteni kell.*

Jogos védelem

A vonatkozó törvény által mindenkit megillető, megengedett - a büntethetőséget kizáró - olyan védekező megnyilvánulás, védelmi tevékenység, amely akár a saját, akár másnak a személye-, javai-, avagy a közérdek ellen intézett, illetőleg ezeket közvetlenül fenyegető jogtalan támadás elhárítását foglalja magába.

A ☛ *feltételei: a jogtalan támadás; közvetlen támadás; befejezetlen támadás; a támadás tárgyai; az elhárító tevékenység. A jogos védelem nem →önvédelem!*

Jogos védelmi helyzet

A saját maga, illetőleg mások személye, javai, vagy a közérdek ellen indított, bekövetkezett jogtalan támadást, illetve ezzel közvetlenül fenyegető magatartást bizonyító konkrét szituáció.

☛ *A jogosan védekező olyan közvetlenül fenyegető támadást hárít el, amelynek megakadályozására a bűnüldöző hatóságok lennének jogosultak és kötelesek. Amennyiben a társadalom nem képes megvédeni egy adott helyzetben valakit, a jogtalan erőszakkal szemben, úgy biztosítja az önhatalmú védelem jogát. Ebben az esetben az állam erőszak monopóliuma közérdekből felfüggesztésre kerül.*

Jogszerűség elve

Olyan fellépés, intézkedés, melynek során a személy,- és vagyonőr a mindenkor hatályos jogszabályok és a közjogi szervezetszabályzó eszközök (normatív határozatok, utasítások) maradéktalan betartásával, betartatásával, az írásban rögzített tevékenység érdekében, a meghatározott normakereteket nem túllépve, azt nem figyelmen kívül hagyva jár el.

„K”

Kényszerített nyitásjelzés

A riasztórendszer kikapcsolásának az a speciális formája, amelyet akkor alkalmaznak, ha ennek teljesítése nem az erre jogosult akarata, hanem kényszer által nyer megvalósulást.

➡ *Ilyenkor nem a szokásos belépő,- hanem a kényszerítő nyitás kódjával történik meg a kinyitás!*

Kényszerítés

Olyan erőszakos megnyilvánulás, melynek során az érintett valakit erőszakkal, vagy fenyegetéssel arra ösztökél, hogy valamit tegyen, avagy ne tegyen, illetve eltűnjön és ezzel jelentős érdeksérelmet okozzon neki.

Kiberbűnözés

Szolgáltatás alapú bűnözői ipar, melyben a virtuális feketegazdaság szakértői kimondottan a bűnözői kört segítik, illetve ilyen jellegű jogellenes tevékenységet végeznek.

Kivonuló szolgálat

A távfelügyeleti szolgálat által vett jelzést követően, ennek vétele alapján, a diszpécserközpont irányítása alatt a helyszíni ellenőrzés végrehajtására valamint a szükséges intézkedések megtételére hivatott személy- és vagyonőr.

Kockázat

- (1) Olyan folyamat, melynek kimenete negatív irányba különbözhet a kitűzötthez, elvárthoz képest.
- (2) Valamely cselekvéssel járó veszély,- veszteség lehetősége, a kívátnál kisebb valós eredmény bekövetkezése.

Kockázatelemzés

Olyan körültekintő módon realizált tudományos alapon nyugvó vizsgálatok összessége, melynek hatására nagy valószínűséggel jól behatárolhatóak a várható biztonsági veszélyek, illetve ezek ellensúlyozási lehetőségei.

Komplex vagyonvédelem

Egymásra épülő elemekből piramisszerűen összeálló olyan sokoldalú rendszer, melynek rendeltetése a védelem elfogadható szintű megvalósítása, fenntartása.

Könnyű testi sértés

Olyan nem kívánatos magatartás, megnyilvánulás, melynek során valaki más testi épségét vagy egészségét sérti és ez a sérülés nyolc napon belül gyógyul

Elkövetője csak magánindítványra büntethető.

Környezetbiztonság

Azon bekövetkezett és valószínűsíthető káresemények, valamint az ezek ellen tett intézkedések hatására kialakult helyzet, állapot, eredmény, mely egyrészt a váratlan és szélsőséges természeti folyamatok következményeként veszélyesek a környezetre, másrészt pedig az emberi gondatlanságból bekövetkező veszélyes anyagokkal okozott balesetek és természeti katasztrófák révén okoznak környezeti krízishelyzeteket.

Közbiztonság

Közösségi érték egy részét képező, a társadalom egészét érintő közösségi javak egyike, olyan komplex közállapot, amelyben szavatolt az állam, az egyén és a közösségek működésének zavartalansága, ezek védettsége.

Közbiztonságra különösen veszélyes eszköz

Olyan szűrő,- vagy vágó eszköz, amelynek szűrőhosszúsága vagy vágó éle a nyolc centimétert meghaladja, továbbá a mérettől függetlenül a dobócsillag, a rugóskés, valamint a szúrásra,- vágásra alkalmas egyéb tárgyak, kilövő eszközök. *Különösen nyíl, szerszám ily, csúzli, szigonypuska.*

Közfeladatot ellátó személy

A Magyar Honvédség szolgálati feladatot teljesítő katonája, a polgári védelmi szervezetbe beosztott és polgári védelmi szolgálatot teljesítő személy, a polgárőr a polgárőrségről és a polgárőri tevékenység szabályairól szóló törvényben meghatározott tevékenységének ellátása során, a nyilvántartásba vett egyház lelkésze, valamint az alapcélként vallási tevékenységet végző egyesület vallásos szertartást hivatásszerűen végző tagja, a bírósági vagy más hatósági eljárásban a védő, a jogi képviselő, a szakértő, és a hivatalos személynek nem minősülő kézbesítési végrehajtó, az egészségügyi dolgozó és az egészségügyi szolgáltatóval munkavégzésre irányuló jogviszonyban álló más személy az egészségügyről szóló törvényben meghatározott esetekben, az állami mentőszolgálat, valamint a mentésre feljogosított más szervezet tagja a mentéssel és betegszállítással összefüggésben, az önkéntes és a létesítményi tűzoltóság, valamint a tűzoltó-egyesület tagja a tűzoltási és műszaki mentési feladatainak ellátása során, a nemzeti köznevelésről szóló törvényben meghatározott esetben a pedagógus, valamint a nevelő és oktató munkát közvetlenül segítő alkalmazott, továbbá a nemzeti felsőoktatásról szóló törvényben meghatározott esetben a felsőoktatási intézmény

oktatója, tanára és tudományos kutatója, a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló törvényben, valamint a szociális igazgatásról és a szociális ellátásokról szóló törvényben meghatározott munkakörben foglalkoztatott személy e tevékenységének gyakorlása során, az erdészeti szakszemélyzet és a jogosult erdészeti szakszemélyzet tagja az erdőről, az erdő védelméről és az erdőgazdálkodásról szóló törvényben meghatározott tevékenysége körében, a hivatásos vadász a vad védelméről, a vadgazdálkodásról, valamint a vadászatról szóló törvényben meghatározott tevékenysége körében, a halászati őr a halászátról és a horgászatról szóló törvényben meghatározott tevékenysége körében, a közösségi közlekedési eszközt működtető gazdálkodó szervezetnél végrehajtói feladatot ellátó személy e tevékenysége során, az egyetemes postai szolgáltatónál ügyfélkapcsolati feladatot ellátó személy e tevékenysége során.

 A közfeladatot ellátó személyek → hivatalos személynek nem minősülnek, azonban a közosság szempontjából kiemelten hasznos és értékkel bíró feladatot látnak el, ezért kiemelt és fokozott védelmük indokolt.

Közrend

Az állam, a társadalom jogilag szabályozott belső működési rendje, olyan helyzet, amikor az állami szervek működése a társadalom tagjainak mindennapi tevékenysége az Alaptörvény, a vonatkozó törvények és egyéb jogszabályok rendelkezéseinek megfelelően, zavartalanul folyik.

Közrendészet

A → közrendet, közbiztonságot kiszolgáló hatósági jellegű, célirányos tevékenységek, fellépések, eljárások összessége, mely végső esetben a kényszerítő eszközök alkalmazásával is.
Isd összehasonlítás célból → magánrendészet.

Közterület

(1) A közhasználatra szolgáló minden olyan magán-, állami vagy önkormányzati tulajdonban álló terület, amely mindenki számára korlátozás nélkül igénybe vehető, ideértve a közterületnek a közútként szolgáló és a magánterületnek a közforgalom elől el nem zárt részét is.

(2) A közhasználatra szolgáló olyan állami vagy önkormányzati tulajdonban álló terület, amelyet rendeltetésének megfelelően mindenki korlátozás nélkül igénybe vehet.

Közveszély

Olyan helyzet, amikor az elkövető magatartása, illetve valamely anyag vagy energia, pusztító hatása következtében egyedileg meg nem határozható, vagy meghatározott, de nagyobb számú ember élete esetleg testi épsége, illetve jelentős értékű dolgok kerülnek veszélybe.

Közveszéllyel fenyegetés

Egy olyan veszélyhelyzet, amikor valaki a köznyugalom megzavarására alkalmas leginkább valótlan tényt állít, híresztel, vagy azt a látszatot kelti, hogy közveszéllyel járó esemény sűrű bekövetkezése fenyeget.

Sajnos előfordul, hogy felelőtlen, lelkiismeretlen személyek mások életének, testi épségének fenyegetésével tréfálkoznak, esetleg nagy anyagi kárt okozó cselekmények elkövetését helyezik kilátásba (bombariadó, bombarobbantás. Az ilyen magatartás akkor is büntetendő cselekmény, ha az illető nem tett semmit annak érdekében, hogy ígéretét valóra váltsa.

Kültéri behatolás jelző

Minden olyan az egyszerűtől (botló dróttrendszer) a legbonyolultabbik (elektronikus védelmi eszköz) széles palettát átfogó speciális eszközök, berendezések összessége, melynek a rendeltetése a jogtalan behatolás jelzése.

„L”

Lopás

~ az, amikor valaki idegen dolgot mástól azért vesz el, hogy azt jogtalanul eltulajdonítsa, megszerezze.

~ *elkövetési tárgya az idegen, ingó, értékkel bíró dolog, míg az elkövetési magatartás az elvétel!*

Kettős alakzata létezik, úgymint szabálysértési,- és bűncselekményi. Az írás készítésekor az értékhatár 50 000 ft. Többszörös visszaesőnél ez alatt is bekövetkezhet a bűncselekményi alakzat!

Lőfegyver

Olyan eszköz, amelynek csövéből gáz (lőporgáz, sűrített levegő, vagy más) hatására 7,5 joule-nál nagyobb csőtorkolati energiájú lövedék lőhető ki.

Lőfegyverrel, lőszerrel való visszaélés

Olyan jogellenes helyzet, magatartás, amikor valaki lőfegyvert engedély nélkül megszerez, tart, készít, forgalomba helyez, avagy ezt engedéllyel nem rendelkező részére átadja.

„M, N, Ny”

Magánbiztonság

Olyan kívánatos állapot, amelyben a személy (jogi személy), a magánjogban kifejeződő a személyhez és a szellemi alkotásokhoz, a családi jogálláshoz, a tulajdon- és birtokjoghoz, a rendelkezési joghoz és a szerződéses szabadsághoz, valamint a személy jogos érdekeinek érvényesüléséhez fűződő polgári jogai zavartalanul érvényesülnek.

 nem állampolgári jogokra vonatkozik!

Magánlakás

Tulajdontól függetlenül minden olyan zárt hely, amely emberek tartózkodási helyéül, rendszeres éjjeli szállásul szolgál. *(Nem az a lényeg, hogy kinek a tulajdonában van, hanem hogy ezzel ki rendelkezik, ki birtokolja, használja!)*

Magánrendészet

Olyan célirányos tevékenység, fellépés, amely a magántulajdon védelmét szolgálja a tulajdonos megbízásából, illetve érdekében.

 jogi alapja tehát a tulajdon, a birtok védelmét jelentő jogos önhatalom fizikai erővel való gyakorlása.

Magánterület

(1) Minden, ami nem közterület.

(2) Egyéni tulajdonban levő olyan hely, amely nem vehető igénybe közforgalom vagy közhasználat céljából.

Magánterület közönség számára nyilvános része

Olyan sajátos magánterület, amely mindenki számára korlátozás nélkül igénybe vehető, ideértve a közterület azon részét is, amelynek birtokába a személy- és vagyonvédelmi tevékenység folytatására megbízó valamely polgári jogi jogügylet, különösen bérleti vagy haszonbérleti jogviszony keretében jut, feltéve, ha a területrész igénybevétele, használata a személy- és vagyonvédelmi tevékenységet

folytató által őrzött magánterület nyilvános részén folyó tevékenységhez szervesen kapcsolódik, annak folyamatosságát, segítségét szolgálja, vagy a megbízó (megrendelő), avagy a magánterület nyilvános részét igénybe vevő közönség ingóságainak elhelyezésére szolgál.

Magánnyomozó

Az a természetes személy, aki az ilyen jellegű vállalkozás keretei között a magánnyomozói tevékenységet személyesen végzi.

Mechanikai vagyonvédelmi rendszer

Vagyonvédelmi célból ingatlanon vagy gépjárművön telepítendő vagy telepített, emberi vagy elektronikus felügyeletet, illetve energia-utánpótlást nem igénylő vagyonvédelmi rendszer vagy egyéb műszaki megoldás.

 Mechanikai védelemhez hozzátartozik a kültéri, biztonság – védelmi megoldások árkok, kerítések, sorompók, kapuk. Ide sorolhatnánk a római kori limest is. Szintúgy mechanikai biztonsági elemekhez sorolhatjuk az építmények részeit, falazatot, nyílászárót, rácsot, lakatot, zárat.

Megelőző védelmi intézkedések

Bizonyos szabályok, szabályzó rendszerek bevezetése, betartása/betartatása, amelyek csökkenthetik adott objektum biztonsági kockázatát.

Nyilvános hely

A közterületnek nem tekinthető, mindenki számára nyitva álló hely.

„O,Ó,Ö,Ő”

Objektum

Olyan épület vagy létesítmény, melynek védelmére, őrzésére (fegyveres) szolgálatot szerveznek, működtetnek, és amelybe a belépés jogosultsághoz, továbbá e jogosultság igazolásához van kötve.

Objektumbiztonság

Az objektumok létesítésének, fenntartásának, működtetésének rendszerszemléletű megvalósítása során tervezett biztonsági intézkedések, alkalmazott eszközök, technológiák eredményeként kialakult zavartalan, vagy az általános elvárások teljesülését nem akadályozó olyan állapot, amelyben az objektum egésze – benne az elhelyezett tárgyak, dolgok, az ott lévő személyzet, valamint a rendeltetészerű működés, korlátozásoktól mentesen, zavartalanul folyamatosan fennáll.

Objektumőrzés

Különleges védelmet igénylő állami-, katonai-, vagy más szempontból fontos épület, építmény rendszeres és folyamatos ellenőrzés alatt tartása a nemkívánatos cselekmények, események felderítése, megelőzése és megakadályozása céljából.

 A személy,- és vagyonőr általában őr-, vagy járőr esetleg diszpécser szolgálati formákkal - különféle technikai eszközökkel, szolgálati állattal megerősítve - valósít meg az objektumőrzést.

Objektumvédelem

Az adott objektumban tartózkodó személyek és azok vagyonbiztonságát, valamint az objektumon belül folytatott tevékenység zavartalan működését sértő, vagy azokat közvetlenül veszélyeztető magatartások ellen szervezett, működési és technikai intézkedések komplex egésze.

 Szoros kapcsolatban van az objektumőrzéssel, de míg az előbbi ún. békeidőszakra,- addig ez utóbbi pedig leginkább a rendkívüli időszakra vonatkozik.

Okmány

Személyekre, tárgyakra, eseményekre vonatkozó fontos adatokat tartalmazó állami (hivatalos) szervek által kibocsátott igazolványok, iratok és értékcikkek összefoglaló megnevezése.

Önhatalom

A birtokos a birtok megvédéséhez szükséges mértékben önhatalommal is elháríthatja a birtoka elleni támadást./ *jogos önhatalom*/

A birtokost mindenkivel szemben megilleti a birtokvédelem, kivéve azt, akitől a birtokot tilos önhatalommal szerezte meg.

Önvédelem

(1) Saját életünket, épségünket közvetlenül fenyegető, illetve komoly sérülés veszélyét magába hordozó szituáció „diplomáciai”, de leginkább fizikai úton történő megoldása.

(2) A jogos védelemnél szűkebb olyan meghatározás, amely csupán és kizárólagosan a támadással fenyegetett személy valamilyen formájú – fizikai erő általi - megvédésére szolgál.

„P, R”

Pánikjelzés

Valamely védett objektumban a megvédendő személyek, vagyontárgyak elleni támadásról szóló - a helyszínen hangjelzés nélküli, csendes - jelzés (információadás) a távfelügyeleti központ részére.

Rablás

Olyan erőszakos cselekmény, melynek során valaki idegen dolgot jogtalan eltulajdonítás végett úgy vesz el másától, hogy evégből ellene erőszakot, avagy élet vagy testi épség elleni közvetlen fenyegetést alkalmaz, illetőleg öntudatlan vagy védekezésre képtelen állapotba helyez.

 A lopáshoz képest az az eltérés, hogy itt erőszak áll fenn, ami lehet fizikai,- vagy pszichikai jellegű is!

Rend

Lényegében az adott társadalomban – ezt alkotó szervezetek, személyek által - követendő előírások, szabályok összessége és az ezeknek megfelelő tényleges állapot.

Rendezvény

Meghatározott térben - időben és témában, nem üzemszerű ismétlődéssel szervezett, meghatározott formájú olyan összejövétel, esemény, melyet egy előre ismert (társadalmi, tudományos, szakmai, kulturális, sport vagy egyéb más) célból tartanak.

Rendezvénybiztosítás

Az erre hivatott személyek, vállalkozások által adott rendezvény zavartalanságát szolgáló tudatos tevékenységek, megnyilvánulások összessége.

Rendészeti munka, tevékenység

A rendvédelmi/rendészeti, államigazgatási szervek, személyek azon tevékenysége, amely az állam társadalmi rendjének védelmét, a jogszabályok megtartását, a jogsértések megelőzését, elhárítását, a megsértett jogrend helyreállítását szolgálja.

■ A rendészeti jellegű tevékenység tulajdonképpen a közhatalom gyakorlásának egyik fajtája. Ugyanakkor tudjuk a közbiztonság és a belső rend (közrend) védelme nemcsak hatósági fellépést igényel.

Rendbontás

Olyan jogsértés, melynek során valaki, a nyilvános rendezvény szervezőjének vagy rendezőjének a rend fenntartása érdekében tett jogszerű intézkedésével szemben erőszakkal vagy fenyegetéssel ellenállást tanúsít. ■ De ide tartozik az is, amikor valaki sportrendezvényen a létesítménynek a nézőktől vagy a nézők meghatározott csoportjától elzárt területére jogosulatlanul belép, ott tartózkodik, vagy e területre a sportrendezvény megtartását vagy mások testi épségét veszélyeztető tárgyat bedob.

Rongálás

Idegen vagyontárgy bizonyos állagának fizikai megszüntetése által, vagy állagában okozott változtatással okozott kár.

Ruházat

Valamely személy testén viselt, illetőleg a helyszínen nála lévő, vagy közvetlen felügyelete alatt, illetőleg rendelkezésére álló ruhaneműk, csomag és tárgy. (Izd: csomag)

Ruházatátvizsgálás

A Személy- és vagyonőr által az érintett közreműködésével megvalósított biztonsági intézkedés melynek célja az intézkedés alá vont ruházatában meglévő tartalom áttekintése, technológiája, menete pontosan beszabályozott az intézkedés alá vont személy személyiségi jogaira tekintettel. ■ Nem keverendő a motozással!

„S, SZ”

Segítségnyújtás elmulasztása

Olyan büntetendő magatartás, viselkedés, mely akkor áll elő, ha valaki nem nyújt tőle elvárható mértékű segítséget annak, aki ájult, sérült, magatehetetlen, akinek élete, testi épsége veszélybe kerülhet, vagy már közvetlen veszélyben van.

Sikkasztás

Olyan jogellenes helyzet, amikor valaki a munkakörébe tartozó, rábízott dolgot jogtalanul eltulajdonítja, illetve ezzel sajátjaként rendelkezik. *(kapcsolata a lopással!)*

Súlyos testi sértés

Ha a testi sértéssel okozott sérülés vagy betegség nyolc napon túl gyógyul, az elkövető a súlyos testi sértés büntetést követi el és három évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

Szabálysértés

Az a jogellenes cselekvésben vagy mulasztásban megnyilvánuló cselekmény, melyet törvény kormányrendelet vagy önkormányzati rendelet szabálysértésnek nyilvánít, s amelynek elkövetőit az e törvényben meghatározott joghátrány fenyeget.

Szabotázsjelzés

A védelmi rendszerhez kapcsolódó eszközök rongálásáról az ügyeletre automatikusan küldött olyan jelzés, amely kikapcsolt rendszer esetében is funkcionál.

Szakszerűség elve

Olyan elvárás, melynek lényege az, hogy a Személy,- és vagyoni minden fellépését, intézkedését a szakma szabályainak érvényesítése jellemzi.

Személyes adattal visszaélés

Olyan jogellenes cselekmény, amikor valaki haszonszerzési célból kezel személyes adatokat, és ez az érintettre vonatkozóan jelentős érdeksérelem bekövetkezésével jár

Személy- és vagyonőr

Az a természetes személy, aki a személy- és vagyonvédelmi jellegű tevékenységet folytató egyéni,- társas vállalkozás keretei között meghatározott ilyen jellegű tevékenységeket személyesen végzi, esetleg szakmailag szervezi, irányítja.

Személyazonosság igazolására alkalmas hatósági igazolványok

A személyazonosító igazolvány a polgár írásbeli nyilatkozata, valamint az anyakönyv és a nyilvántartás - nem magyar állampolgár esetén, ezeken túlmenően a polgár útlevele és a magyarországi tartózkodásának jogcímét igazoló közokirat - alapján kiállított olyan hatósági igazolvány, mely a polgár személyazonosságát és a vonatkozó törvényben meghatározott adatait közhitelűen igazolja.

Személyazonosító igazolvány

Olyan hatósági igazolvány, amely a polgár személyazonosságát és az erre vonatkozó törvényben meghatározott adatait közhitelűen igazolja.

Személyi okmány

Kizárólag csak valamilyen személyre vonatkozó fontos adatokat tartalmazó állami (hivatalos) szervek által kiadott igazolványok, iratok és értékcikkek összefoglaló megnevezése. (Isd: *okmány*.)

Személyi szabadság megsértése

Bizonyos személy szabadságának, bárki általi jogellenes megfosztása.

Személyvédelem

(1) Olyan céltudatos, jogszerű és tervszerűen végzett tevékenység, amely természetes személy, vagy személyek életének, testi épségének, emberi méltóságának megóvására, életvitele zavartalanságának biztosítására irányul környezetük érzékelhető megváltoztatása nélkül.

(2) Két, vagy több személy által – a veszélyeztetettség szintje, a közvetlen támadás jellege, vagy az adott helyzet függvényében – alkalmazott olyan biztosítási,- védelmi fogások, formációk összessége, amelyek bármely helyzetben és körülmények között a védendő személy zavartalan életvitelét, a közvetlen támadás elhárítását, a támadó semlegesítését, a megtámadott gyors biztonságba helyezését hivatottak szolgálni.

Szükségesség elve

A személy,- és vagyonőrrel szembeni olyan elvárás, melynek az a lényege, hogy általa csakis akkor kerül sor beavatkozásra, intézkedésre, ha ezt – mindent figyelembe véve - a konkrét helyzet valóban megkívánja illetve lehetővé is teszi. ➡ *Csak akkor kezdjen bele, ha azt sikeresen be is tudja majd fejezni!*

„T”

Támadással közvetlenül fenyegető magatartás

Az a fajta fellépés, viselkedés, megnyilvánulás, amikor a támadó helyzetéből, magatartásából, a rendelkezésére álló eszközökből a megtámadott jogosan feltételezheti a támadás azonnali bekövetkezését, alaposan feltételezhető a támadás, súlyos sérülés azonnali bekövetkezésének lehetősége.

Társ tettes

Azok a személyek, akik a bűncselekmény törvényi tényállását, egymás tevékenységéről tudva, közösen valósítják meg. (Lsd: *tettes.*)

Távfelügyeleti központ

Az elektronikus vagyonvédelmi rendszerekről (tűz,- video rendszerből) beérkező jelzések, információk vételére, ezek felügyeletére, a jelzések feldolgozásának irányítására hivatott a nap 24 órájában működő központ/szolgálati hely.

Távfelügyeleti rendszer

Meghatározott területen elhelyezett vagy járműbe telepített olyan elektronikai vagyonvédelmi rendszer, amely a szerződés keretei között, a jogsértő cselekmények megelőzése, megszakítása, a bűncselekmény elkövetésén tetten ért jogsértő elfogása érdekében, elektronikus úton — az érintett területre vagy járműre vonatkozó, a vagyonvédelem szempontjából jelentőséggel bíró információkat továbbít a védett területet vagy járművet folyamatosan figyelő személy- és vagyonőrnek.

Távfelügyeleti szolgálat

A máshonnan beérkező, vagy a távfelügyeleti központ által generált jelzésekre, az ügyfelek, megrendelők észrevételeire, ide tartozó igényeire bizonyos módon reagáló, intézkedő személy(ek).

Termék

Mind az ipari,- mind a mezőgazdasági termékek, termények — akár nyersanyag, akár félkész,- illetve készáru — összefoglaló megnevezése.

Testi épséget súlyosan veszélyeztető támadás

A támadásnak az a formája, amikor a támadó helyzetéből, magatartásából, a rendelkezésére álló eszközökből alaposan feltételezhető a súlyos sérülés bekövetkezése.

Tettenérés

A jogsértő cselekmény elkövetésének közvetlen észlelése, ideértve a jogsértésnek elektronikus megfigyelőrendszer (térfigyelés) útján történő, az eseménnyel egyidejű észlelését is.

Tettes

Az a személy, aki adott bűncselekmény törvényi tényállását (teljes terjedelmében) megvalósítja.

Téves riasztás

Olyan riasztásos állapot, melyet nem behatolás vagy ennek kísérlete, hanem egyéb más ok idézett elő a felügyelt területen, illetve a rendszerben.

Tiltott adatszerzés

Ha valaki személyes adat és más titok megszerzése okán valaki lakását, helyiségeit átkutatja, itt technikai megfigyelő eszközöket helyez el, zárt küldeményt bont fel, vagy hírközlési eszközön továbbított adatot fűrkész ki, ~-t követ el.

Tulajdon

- (1) Azon ingók és/vagy ingatlanok, melyek felett valaki teljes mértékben diszponál.
- (2) Nemcsak a jog által szabályozott, különböző formában megnyilvánuló társadalmi intézmény.
- (3) A dolog felett való kizárólagos rendelkezésre jogosító teljes magánjogi hatalom.

 A birtok tényleges állapot, a tulajdon pedig az a jog, amelynél fogva valaki a dolog felett szabadon rendelkezhetik, s abból minden mást kizárhat. A birtok és a tulajdon között tehát a különbség az, hogy a birtok tény, a tulajdon pedig jog. A tulajdon a teljesebb jog és vélelmezett igényt

ad a birtokra. A birtok és a tulajdon abban különbözik egymástól, hogy az előbbi tényleges, az utóbbi jogi hatalom. Birtok létezhet tulajdon nélkül, és tulajdon létezhet birtok nélkül. A tényleges hatalom tehát lehet jogilag igazolt, de lehet igazolatlan is, ami a birtok fogalmára nézve közömbös. Lsd: birtok.

Tűzjelző rendszer

Olyan speciális rendszer, mely a védett területre, objektumba felhelyezett érzékelők útján jelzést ad a tűz,- vagy füst észlelése esetén.

Tűzoltó rendszer

Tűzjelző nélküli,- vagy ezzel kombinált olyan többoldalú rendszeregység, amely nemcsak jelez, hanem bizonyos feltételek esetén a keletkezett tüzet el is oltja. *(példa az elsőre: sprinkler)*

Tűzvédelem

A tűzesetek megelőzését, a tűzoltást és a tűzvizsgálatot, továbbá az ezekhez szükséges feltételek tervszerű, zökkenőmentes biztosítását szolgáló komplex tevékenység.

„U. Ú, Ű”

Üzleti titok

A gazdasági tevékenységhez kapcsolódó minden olyan tény, információ, megoldás, vagy adat, amelynek nyilvánosságra hozatala, illetéktelenek általi megszerzése, felhasználása az érintett jogszerű pénzügyi, gazdasági vagy pénzügyi érdekeit sértené, veszélyeztetné, továbbá aminek a titokba tartása érdekében az ebben érdekelt a szükséges intézkedéseket megtette.

 Nem minősül ennek az állami és a helyi önkormányzati költségvetés, valamint az európai uniós támogatás felhasználásának rendjére, mértékére vonatkozó adat, melynek megismerésére külön törvény vonatkozik.

Vagyonbiztonság

Olyan optimális állapot, amely bizonyos vagyont a károsító, vagy károsítással fenyegető jogellenes magatartások, tevékenységek, támadások megelőzésével, elhárításával, esetleg károsító hatás mértékének csökkentésével, a vagyonnal való zavartalan rendelkezés biztosításával, a tulajdonos, birtokos személyes védelmével, a jogi és egyéb feltételek megteremtésével, fenntartásával, a közvetlen és közvetett védelem garantálásával jön létre.

Vagyonvédelem

Olyan céltudatos és folyamatos tevékenység, melynek rendeltetése, hogy valamilyen fenyegetettséget elhárítson, vagy legalább következményeinek hatásait csökkentse, az esemény bekövetkezése esetén pedig tegye lehetővé a károk minimalizálását, a normális élet mielőbbi helyreállítását.

Lényegében a megbízó vagyonának, vagyontárgyainak a gazdálkodás folyamatán kívül eső károsító cselekményektől vagy eseményektől történő fizikai, technikai védelmét jelenti.

Vagyonvédelmi biztonságtechnikai rendszer

Vagyonvédelmi célból a vállalkozási szerződésben megjelölt ingatlanon telepítendő, vagy már telepített elektronikus jelző és képi megfigyelőrendszer, egyéb a jel, kép továbbítását, vagy fény, illetve hangjelzést is lehetővé tevő műszaki megoldás.

Vállalkozó

A magánnyomozói,- illetve személy,- és vagyonvédelmi tevékenységet legálisan folytató egyéni és társas vállalkozások összefoglaló megnevezése.

Veszély

A károkozás képessége, lehetősége adott szituációban.

Veszélyforrás

A személy,- és vagyonőri munkavégzés során, vagy azzal összefüggésben jelentkező minden olyan káros, nem kívánatos tényező, amely magára a szolgálati személyre, az általa őrzött vagyonra/védett személyre, továbbá a hatókörében lévőkre veszélyt jelenthet.

Végszükség

A büntethetőséget kizáró olyan szituáció, helyzet melyben adott személy saját illetőleg mások életét, testi épségét vagy javait közvetlen és másként el nem hárítható veszélytől menti meg, továbbá ha a közérdek védelmében jár így el feltéve, hogy a veszély előidézése nem róható a terhére és ennek során, ezzel együtt jómaga törvényi tényállást kimerítő cselekményt követ ugyan el, de cselekménye kisebb sérelmet okoz, mint amelynek elhárítására törekedett.

— Olyan rendkívüli helyzetet takar, amikor az adott - egyébként jogellenes- cselekmény vagy nem veszélyes a társadalomra, hiszen alanya egy objektív vészhelyzet következményeinek elhárítása vagy enyhítése érdekében jár el, vagy pedig egy ilyen vészhelyzet korlátozza a beszámítási képességét. A jogalkotó ilyen esetekben kizárja, vagy bizonyos esetekben korlátlanul enyhíti a büntethetőséget.

Vétség

Minden olyan →bűncselekmény, melynek súlyossága, veszélyessége a társadalomra kisebb mértékű a → büntetti kategóriánál.

— Az írás készítése során ez a 2 évi szabadságvesztésnél kisebb súlyú büntetéssel fenyegetett jogellenes cselekmények tartoznak ebbe a körbe!

Videó rendszer

Az ellenőrzendő objektumban, meghatározott területek, fontosabb tárgyak, ott mozgó személyek megfigyelését, felügyelet alatt tartását, az események analizálását, rögzítését és visszajátszását lehetővé tevő rendszer.

— Csak bizonyos szabályok szigorú betartásával, egyes helyszínek kizárásával üzemeltethetők ezek az eszközök!

„X, Z, Zs, ”

Zonális biztonság

A biztonsági szolgáltatás olyan részeleme, módja, amikor a veszélyeztetés mértékének megfelelően elkülönített, ellenőrzött biztonsági sávok, szakaszok kerülnek kijelölésre, és ezek folyamatos figyelésével, a belépési jogosultság meghatározásával kerül megvalósításra adott szakasz biztonsága, védelme.

Betűrendes tárgymutató

Ssz.	Szócikk megnevezése	oldalszáma
1.	Adatbiztonság	3
2.	Adatvédelem	3
3.	Arányosság elve	3
4.	Az érték, kár, vagyoni hátrány mértéke	3
5.	Áruvédelmi etikett (címke)	4
6.	Áruvédelmi kapu	4
7.	Behatolás jelző rendszer	5
8.	Be/kiléptetés	5
9.	Beléptető rendszer	5
10.	Betörésjelző rendszer	5
11.	Befolyásoló tényező	5
12.	Birtok	6
13.	Birtokos	6
14.	Bizonyíték	6
15.	Bizonyosság	6
16.	Bizonytalanság	6
17.	Biztonság	6
18.	Biztonságdeficit	7
19.	Biztonságdilemma	7
20.	Biztonságosság elve	7
21.	Biztonsági intézkedés	7
22.	Biztonságipar	7
23.	Biztonsági kapu	7
24.	Biztonsági rendszer	8
25.	Biztonságszervezés	8
26.	Biztonságszervező	8
27.	Biztonságtudatosság	8
28.	Biztonságvédelem	8
29.	Biztonsági rendszer	8
30.	Bűncselekmény	8
31.	Csomag	9
32.	Csomag tartalmának, a járműben elhelyezett dolognak, a szállítmánynak bemutatása	9
33.	Csoportos elkövetés	9
34.	Elektronikai vagyonvédelmi rendszer	10

35.	Elektronikus védelem	10
36.	Elkövető	10
37.	Elvek, követelmények	10
38.	Emberi élet kioltására alkalmas eszköz	11
39.	Erőszak	11
40.	Erőszakos magatartás	11
41.	Etikai szabályok	11
42.	Élőerős védelem	11
43.	Fegyveres elkövetés	12
44.	Felbujtó	12
45.	Felelős őrző	12
46.	Felfegyverkezve történő elkövetés	12
47.	Fenyegetés	12
48.	Garázdaság	12
49.	Hatékony biztonsági rendszer	13
50.	Helyszínbiztosítás	13
51.	Hivatalos személy	13
52.	Információ	14
53.	Információtechnológiai védelem	14
54.	Integrált vagyonvédelmi rendszer	14
55.	Intézkedés, fellépés	14
56.	Intézkedéstaktika	14
57.	Jogkövetés	15
58.	Jogkövető magatartás	15
59.	Jogos védelem	15
60.	Jogos védelmi helyzet	15
61.	Jogszerűség elve	15
62.	Kényszerített nyitásjelzés	16
63.	Kényszerítés	16
64.	Kivonuló szolgálat	16
65.	Kiberbűnözés	16
66.	Kockázat	16
67.	Kockázatelemzés	16
68.	Komplex vagyonvédelem	16
69.	Könnyű testi sértés	17
70.	Környezetbiztonság	17
71.	Közbiztonság	17
72.	Közfeladatot ellátó személy	17
73.	Közrend	18
74.	Közrendészet	18
75.	Közterület	18
76.	Közveszély	18
77.	Közveszéllyel fenyegetés	19
78.	Kültéri behatolás jelző	19

79.	Lopás	20
80.	Lőfegyver	20
81.	Lőfegyverrel, lőszerrel való visszaélés	20
82.	Magánbiztonság	21
83.	Magánlakás	21
84.	Magánrendészet	21
85.	Magánterület	21
86.	Magánterület közönség számára nyilvános része	21
87.	Magánnyomozó	22
88.	Mechanikai vagyonvédelmi rendszer	22
89.	Nyilvános hely	22
90.	Objektum	23
91.	Objektumbiztonság	23
92.	Objektumőrzés	23
93.	Objektumvédelem	24
94.	Okmány	24
95.	Önhatalom	24
96.	Önvédelem	24
97.	Pánikjelzés	25
98.	Rablás	25
99.	Rend	25
100.	Rendezvény	24
101.	Rendezvénybiztosítás	25
102.	Rendészeti munka, tevékenység	25
103.	Rendbontás	26
104.	Rongálás	26
105.	Ruházat	26
106.	Ruházatátvizsgálás	26
107.	Segítségnyújtás elmulasztása	27
108.	Sikkasztás	27
109.	Súlyos testi sértés	27
110.	Szabálysértés	27
111.	Szabotázsjelzés	27
112.	Szakszerűség elve	27
113.	Személyes adattal visszaélés	
114.	Személy- és vagyonőr	27
115.	Személyazonosító igazolvány	27
116.	Személyazonosság igazolására alkalmas hatósági igazolványok	28
117.	Személyi okmány	28
118.	Személyi szabadság megfosztása	28
119.	Személyvédelem	28
120.	Szükségesség elve	28
121.	Támadással közvetlenül fenyegető magatartás	30

122.	Társ tettes	30
123.	Távfelügyeleti központ	30
124.	Távfelügyeleti rendszer	30
125.	Távfelügyeleti szolgálat	30
126.	Termék	30
127.	Testi épséget súlyosan veszélyeztető támadás	31
128.	Tettenérés	31
129.	Tettes	31
130.	Téves riasztás	31
131.	Tiltott adatszerzés	31
132.	Tulajdon	31
133.	Tűzjelző	32
134.	Tűzoltó endszer	32
135.	Tűzvédelem	32
136.	Üzleti titok	33
137.	Vagyonbiztonság	34
138.	Vagyonvédelem	34
139.	Vagyonvédelmi biztonságtechnikai rendszer	34
140.	Vállalkozó	34
141.	Veszély	34
142.	Veszélyforrás	35
143.	Végszükség	35
144.	Vétség	35
145.	Videó rendszer	35
146.	Zonális biztonság	36

Felhasznált, kapcsolódó alapvető jogi normák

- Magyarország **Alaptörvénye**;
- a munka törvénykönyvéről szóló **2012. évi I. törvény**;
- A személy- és vagyonvédelmi, valamint a magánnyomozói tevékenység szabályairól szóló **2005. évi CXXXIII. törvény** (a továbbiakban: **SzVM tv.**);
- a szolgáltatási tevékenység megkezdésének és folytatásának általános szabályairól szóló **2009. évi LXXVI. törvény**;
- a Rendőrségről szóló **1994. XXXIV. törvény**;
- az egyes rendészeti feladatokat ellátó személyek tevékenységéről, valamint egyes törvényeknek az iskolakerülés elleni fellépést biztosító módosításáról szóló **2012. évi CXX. törvény**;
- az információs önrendelkezési jogról és az információszabadságról szóló **2011. évi CXII. törvény**;
- a szabálysértésekről, a szabálysértési eljárásról és a szabálysértési nyilvántartási rendszerről szóló **2012. évi II. törvény** (a továbbiakban: **Szvtv.**), ami immár egy egységként tartalmazza a szabálysértésekkel összefüggő valamennyi eljárásjogi kérdést csakúgy, mint az egyes szabálysértésként azonosított törvényi tényállást. Ez utóbbi körülmény miatt a törvény – hatályba lépésével egyidejűleg – hatályon kívül helyezte az egyes szabálysértésekről szóló 218/1999. (XII. 28.) Korm. rendelet is, valamint kötelezte az önkormányzatokat arra, hogy 2012. május 31-éig valamennyi, önkormányzati rendeletben szerepeltetett, szabálysértésekre vonatkozó rendelkezésüket helyezték hatályon kívül;
- a Büntető Törvénykönyvről szóló 1978. évi IV. törvény, illetve az azt 2013. július 1-jével felváltó, a Büntető Törvénykönyvről szóló **2012. évi C. törvény** (a továbbiakban: **Btk.**);
- a büntetőeljárásról szóló **1998. évi XIX. törvény** (a továbbiakban: **Be.**);
- a 2013. évi V. tv. Polgári törvénykönyvről
- 1992. évi LXVI. törvény a polgárok személyi adatainak és lakcímének nyilvántartásáról
- a sportról szóló **2004. évi I. törvény**.